

Dzień Dziennikarza Obywatelskiego

---

14 czerwca 2010 roku, po raz pierwszy w Polsce obchodzony był Dzień Dziennikarza Obywatelskiego.

Ten rodzaj dziennikarstwa wyrósł z jednej strony z dążenia poszczególnych osób do upublicznienia informacji, z drugiej - z poszukiwań alternatywnych źródeł wiadomości. Dlatego dziennikarstwo obywatelskie wypełnia przestrzeń, jaką zostawiają oficjalne doniesienia wespół z prężnymi, jednak często ukierunkowanymi mediami.

Konferencja prasowa

W 2000 roku w Korei Południowej serwis Ohmynews jako pierwszy użył sformułowania dziennikarz - obywatel. Dziś mottem tej strony jest hasło „Każdy obywatel reporterem”.

Kultowym medium dla dziennikarstwa obywatelskiego jest też Wikinews, platforma, na której każdy, w każdym czasie może stworzyć lub edytować już napisany artykuł przy jednoczesnym dostępie do wykazu dokonanych wcześniej zmian.

Powstała polskojęzyczna wersja tej strony, w lutym 2005 roku, przyjmuje się za pierwszy polski serwis dziennikarstwa obywatelskiego. Za tym przykładem powstały kolejne, np. iThink.pl i Wiadomości24.pl. Dzień dziennikarza obywatelskiego jest inicjatywą autorki tego serwisu - Jolanty Paczkowskiej.*

W ujawnianiu nieprawidłowości, korupcji, nadużyć i wszelkich innych skandali dziennikarstwo obywatelskie, dostępne, nieograniczone i powszechne, ma dużą przewagę nad tradycyjnym uprawianiem tego zawodu, gdzie końcowy artykuł przed opublikowaniem przechodzi przez

wydawniczą taśmę produkcyjną, wraz z przydzieleniem tematów, wyborem struktury, źródeł artykułu i poprawkami redaktorów naczelnych.

Transparency

International również zachęca do korzystania z Internetu przez obywateli jako metody walki z korupcją. Wskazuje tu na możliwość połączenia sił także poprzez podpisywanie petycji online, zbieranie dowodów na korupcyjną działalność, anonimowe demaskowanie takich działań, co z kolei czyni instytucje publiczne, rządy i przedsiębiorstwa bardziej odpowiedzialnymi za swoje czyny.

W Stanach Zjednoczonych Pierwsza Poprawka do Konstytucji potwierdzona decyzją Sądu Najwyższego daje dziennikarzowi prawo do publikacji każdej informacji, nawet uzyskanej nielegalnie, z wyjątkiem rozpowszechniania tajemnic państwowych. To motywuje do przeprowadzania

własnych śledztw i publikowania historii ujawniających korupcję władzy.

W krajach, gdzie media są pod kontrolą władzy, dziennikarstwo obywatelskie jest jednym z głównych metod ujawniania korupcji. Lokalni reporterzy, aktywiści i wszyscy z dostępem do Internetu mogą wskazać, co dzieje się w jego społeczności. Dlatego ogromny rozkwit przeżywa ten rodzaj dziennikarstwa w Chinach, niemniej zdarza się, że zawartość, na którą nie zgadza się Partia Komunistyczna zostaje ocenzurowana. Chińczycy, obok Francuzów i Koreańczyków z Południa, spędzają surfując w Internecie więcej czasu niż obywatele innych krajów. Tak zrodziła się ich potęga ujawniania korupcji poprzez blogi, fora i czaty.

W marcu tego roku Jason Stverak - prezydent pozarządowej organizacji Franklin Center for Government and Public Integrity na stronie

Przeglądu
Dziennikarskiego Online,
pokusił się o ocenę
skuteczności
dziennikarstwa
obywatelskiego.
Zauważył on, że przy
dużym spadku ilości
profesjonalnych
dziennikarzy śledczych
pracujących dla
ogólnokrajowych gazet i
stacji telewizyjnych
istniałoby zagrożenie dla
ujawniania korupcji.
Podał on również
przykład stron
internetowych
prowadzonych przez
organizacje typu
watchdog, które w
sposób masowy
przedstawiają wyniki
śledztw, które następnie
trafiają na nagłówki
gazet mając oddźwięk w
całym społeczeństwie.

* w 2009 roku otrzymała
tytuł Dziennikarza
Obywatelskiego

Źródła:

transparency.org;
scholarsandrogues.com;
ojr.org;
blogs.worldbank.org

Opublikowano w dniu 14.06.2017 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA

